

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЛАНДШАФТОЗНАВСТВО В ЗЕМЛЕУСТРОЇ

спеціальність	не обмежено	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	не обмежено	факультет	лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	управління земельними ресурсами, геодезії та кадастру

ВИКЛАДАЧ

Макєєва Людмила Миколаївна

Вища освіта – спеціальність «Землевпорядкування»

Науковий ступень - кандидат наук з державного управління 25.00.02 «Механізми державного управління».

Вчене звання - доцент кафедри землевпорядного проектування

Досвід роботи – більше 25 років

Показники професійної активності з тематики курсу: опубліковано більше ніж 90 наукових праць, в тому числі статті, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science – 4, колективних монографій – 5 (в т.ч. видані в країнах ЄС-1), учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон		електронна пошта	0979431467@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Google Meet ZOOM
---------	--	------------------	---------------------------	-----------------------	---------------------

До викладання дисципліни долучені:

Смирнова Світлана Михайлівна	телефон		електронна пошта	svitlanasmyrnova7@btu.kharkiv.ua	дистанційна підтримка	Google Meet Zoom
------------------------------	---------	--	------------------	----------------------------------	-----------------------	---------------------

Мета формування у здобувачів теоретичної бази і практичних навичок ландшафтно-екологічних підходів при проектуванні антропогенних сільськогосподарських ландшафтів і вирішенні питань з організації раціонального використання і управління

	земельними ресурсами.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота.
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • вивчення та аналіз структури сучасних ландшафтів / індивідуальні, практичні завдання, усне опитування • здатність аналізувати природні умови взаємодії ландшафтів з навколишнім середовищем / індивідуальні, практичні завдання, тести • врахування ландшафтних умов при землеустрої / індивідуальні, практичні завдання, усне опитування
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин – лекції, 18 годин – практичні роботи; 60 годин – самостійна робота; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Теоретичні основи ландшафтознавства

Лекція 1	Проблеми охорони навколишнього середовища і пошук шляхів їх рішення	Практичне заняття 1, 2 (ПЗ 1)	Визначення основних морфометричних показників рельєфу для цілей землеустрою: 1.1. виявлення на топоплані основних (типових) форм рельєфу	Самостійна робота	Аналіз взаємозв'язків компонентів географічної оболонки. Виділення колообігів речовин в природних та антропогенних ландшафтах. Виділення колообігів речовин в природних та антропогенних ландшафтах. Опис та аналіз компонентів ландшафтів для конкретної області України. Вивчити методики складання контурів основних компонентів ландшафту на топографічну основу
Лекція 2	Поняття про ландшафтознавство як про науку, її зв'язок з іншими науками	ПЗ 3	1.2. визначення характерних ліній рельєфу і площі водозбору 1.3. визначення ступеня розчленування території.		
Лекція 3	Головні ландшафтоутворюючі фактори. Властивості цілісності та дискретності ландшафтної сфери. Класифікація ландшафтів	ПЗ 4, 5	1.4. поняття базису ерозії і визначення його глибини 1.5. визначення експозиції схилів, середніх ухилів місцевості і робочих ухилів. 1.6. визначення зон схилів різної крутості 1.7. типологічна характеристика схилів		

Модуль 2. Облік ландшафтної неоднорідної території при землеустрої.

Лекція 4	Ландшафтна неоднорідність земельного фонду	ПЗ 6	Оцінка ґрунтозахисної ефективності сівозмін	Самостійна робота	Проаналізувати екопроблеми зональних типів ландшафтів України Аналіз глобальних екологічних проблем людства, як результату нерационального природокористування
Лекція 5	Врахування ландшафтних умов при землевпорядкуванні	ПЗ 7	Оцінювання впливу складу угідь на екологічну стабільність агроландшафту		
Лекція 6	Еколого-економічний аспект природокористування	ПЗ 8, 9	Розрахунок балансу гумусу в ґрунтах сівозміни		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Гродзинський М.Д. Основи ландшафтної екології. - Київ: Либідь, 1993.-224с.
2. Гуцуляк В. М. , Максименко Н.В., Дудар Т.В. Ландшафтна екологія.– Чернівці:Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2017. – 248 с.
3. Гуцуляк В. М. Ландшафтознавство: Теорія і практика : навч. посібник. / В. М. Гуцуляк. – Чернівці : Книги – XXI, 2008. – 168 с
4. Міллер Г.П., Петлін В.М., Мельник А.В. "Ландшафтознавство: теорія і практика", Львів ЛНУ, 2002.
5. Міхелі С. В. Українське ландшафтознавство: зародження, становлення, розвиток: Монограф. / С. В. Міхелі. — К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. — 416 с.

Методичне забезпечення

1. Ландшафтознавство в землеустрої: метод. вказівки до виконання практичних робіт здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» / ДБТУ; уклад.: Л.М. Макєєва, Н.В.Мокєрова – Харків, 2025. – 32 с.
2. Екологічне значення гумусу та регулювання його вмісту: метод. рек. до виконання практичної роботи для здобувачів денної і заочної форм навчання зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» з дисципліни "Ландшафтознавство в землеустрої" / уклад.: Л.М. Макєєва, Н.В. Мокєрова. – Харків: ХНАУ, 2025. – 35 с.
3. Макєєва Л.М. Конспект лекцій з дисципліни "Ландшафтознавство в землеустрої", Харків, 2026

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.